

Θηλυκά ουσιαστικά σε -ιά, -ία, -ια, -εία, -εια

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ	ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΒΑΣΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ
Ρήμα σε -εύω π.χ. γοητεύω, πολιτεύω	σχηματίζει θηλυκό ουσιαστικό σε -εία, π.χ. γοητεία, πολιτεία
Επίθετο σε -ύς π.χ. βραδύς, τραχύς	σχηματίζει θηλυκό ουσιαστικό σε -εία, π.χ. βραδεία, τραχεία
Επίθετο σε -ης π.χ. αληθής, ασθενής	σχηματίζει θηλυκό ουσιαστικό σε -εια, π.χ. αλήθεια, ασθένεια
Ρήμα που τελειώνουν σε -ω π.χ. κοινωνώ, επιθυμώ	σχηματίζει θηλυκό ουσιαστικό σε -ία π.χ. κοινωνία, επιθυμία

1. Γράφονται με ι (γιώτα):

- Τα θηλυκά που τελειώνουν σε - **ιά**, και προφέρεται σαν μια συλλαβή (π.χ. ελιά, ζημιά), γράφονται με ι (γιώτα).
 - ✓ Εξαιρούνται και γράφονται με ει (έψιλον γιώτα) όσα παράγονται από ρήματα σε -εύω. π.χ.: γιατρεύω - γιατρεία, δουλεύω - δουλεία, παντρεύω - παντρεία, και η σοδεία.
- Τα θηλυκά που τελειώνουν σε - **ια** και τονίζονται στη λήγουσα γράφονται με ι (γιώτα) (π.χ.: γαρδένια, γκρίνια).
 - ✓ Εξαιρείται η φτώχεια.
- Τα θηλυκά που τελειώνουν σε -**ία** και παράγονται από αρσενικά ονόματα σε -**ος** και -**ης** γράφονται με ι (γιώτα). (π.χ. ελευθερία, προδοσία.)
 - ✓ Εξαιρούνται και γράφονται με ει (έψιλον γιώτα) η εφηβεία και η επαιτεία.
- Έχουν κατάληξη -**ία** τα θηλυκά ουσιαστικά που παράγονται από ρήματα σε -**ώ**, (π.χ. αδικώ-αδικία, οδηγώ-οδηγία), τα ουσιαστικά που δηλώνουν επιστήμες ή μαθήματα (π.χ. Φιλοσοφία, Αρχαιολογία, Ιστορία) και τα παροξύτονα βαφτιστικά κύρια ονόματα και τοπωνύμια (π.χ.: Ουρανία, Αγγλία, Δανία κ.ά.).
 - ✓ Εξαιρούνται τα ονόματα Βασιλεία, Ηλεία, Σητεία, Τροία

2. Γράφονται με ει (έψιλον γιώτα):

- Τα θηλυκά που παράγονται από ρήματα σε -εύω /-εύομαι γράφονται με ει (έψιλον γιώτα). (π.χ. Θεραπέυω -θεραπεία, ληστεύω-ληστεία).
 - ✓ Εξαιρούνται και γράφονται με ι (γιώτα): γειτονιά, ηγεμονία, περηφάνια, ξενιτιά, ζήλια, αμνηστία, δυσκολία, προεδρία, κηδεμονία.
- Τα προπαροξύτονα θηλυκά που παράγονται από ρήματα σε -ώ, γράφονται με ει (έψιλον γιώτα). (π.χ. βοήθεια, ενέργεια).
 - ✓ Εξαιρείται το ουσιαστικό άννοια.
- Τα θηλυκά που παράγονται από επίθετα σε - ης γράφονται με ει (έψιλον γιώτα) π.χ.: αγένεια, επιμέλεια.
- Τα παροξύτονα θηλυκά που παράγονται από επίθετα σε -υς γράφονται με ει (έψιλον γιώτα). (π.χ.: ευθεία, οξεία).
 - ✓ Εξαιρούνται και γράφονται με ι (γιώτα) όσα θηλυκά παράγωγα έχουν καταχρηστική δίφθογγο στην κατάληξη. π.χ. (ο βαθύς) η βαθιά, (ο βραδύς) η βραδιά αλλά η βραδεία (= η αργή)
- Τα προπαροξύτονα βαφτιστικά κύρια ονόματα και τοπωνύμια. (π.χ.: Γαλάτεια, Ιφιγένεια, Θάλεια).
 - ✓ Εξαιρείται το όνομα Ερέτρια.

1. Συμπληρώνω τα κενά με ι ή ει και τονίζω όπου χρειάζεται:

η απορ__α	η σοδ__ά	η μαγ__α	η ηρεμ__α	η αμαρτ__α
η πολιτ__α	η αφθον__α	η φαντασ__α	η φιλ__α	η ειρων__α
η ησυχ__α	η λατρ__α	η αμφιβολ__α	η γοητ__α	
η πορ__α	η βασιλ__α	η δειλ__α	η κατασκοπ__α	

2. Συμβουλέψου τον παραπάνω πίνακα και βάλε -ιά-ία, -ια, -εία, -εια. Τόνισε όπου χρειάζεται.

Έχει σκληρή καρδ.....	Πάρε το μωρό αγκαλ.....	Ζει μέσα στη φτώχ.....
Τον έβαλα τιμωρ.....	Φύτεψα μια ελ.....	Έχω πολλή δουλ.....
Ζήτηω η ελευθερ.....	Σπουδάζει φιλοσοφ.....	Η ευγέν..... είναι αρετή
Κατηγορήθηκε για ληστ.....	Θα μάθουμε για την ενέργ....	Ζήτησε βοήθ.....
Σταμάτα τη γκρίν.....	Η φιλ..... είναι πάνω απ' όλα.	Μένει στην Αγγλ.....
Βρήκα μια φωλ..... πουλιού.	Είναι καθηγήτρ.....	Διάβασε ιστορ.....
Κόψε αυτή τη συνήθ.....	Χρειάζεται προσπάθ.....	Πήγε σε μια κηδ.....

3. Συμβουλέψου τον παραπάνω πίνακα και βρες τα ουσιαστικά που παράγονται από τα ρήματα.

ερμηνεύω	φορολογώ.....	μαντεύω	κυκλοφορώ
θεραπεύω	νηστεύω	προφητεύω	οδηγώ
μιλώ	επιθυμώ	συνοδεύω	δημιουργώ
λατρεύω	καλλιεργώ	γιατρεύω	προσπαθώ
λιποθυμώ	θεραπεύω	ευτυχώ	συμπαθώ
παντρεύω	βαθμολογώ	βοηθώ	

4. Όσα σύνθετα έχουν ως δεύτερο συνθετικό τις αρχαίες λέξεις : βους, νους, ρους, πνοή (-πνοια) , πλους (το ταξίδι με πλοίο) γράφονται με « οι » :

βους (=βόδι)	νους (=μυαλό)	ρους (=ροή)	πνοή (=ανάσα)	πλους (= πλεύση)
η Εύβ__α	η άγν__α	η διάρρ__α	η άπν__α	η άπλ__α
	η διάν__α	η παλίρρ__α	η σύμπν__α	η εύπλ__α
	η διχόν__α	η απόρρ__α	η δύσπν__α	
	η έγν__α			
	η ένν__α			

5. Συμπληρώνω το γράμμα ή το δίψηφο που λείπει και τονίζω όπου χρειάζεται:

Δεν έχει γιατρ__ά .
 Είναι βαριά η ξενιτ__ά.
 Καλή σοδ__ά.
 Η ευφορ__α της γης.
 Η απληστ__α , η αλαζον__α και η ζήλ__α είναι από τα χειρότερα ελαττώματα.
 Σε όλη τη διάρκεια της προεδρ__ας έδειξε συμπόν__α και συμπάθ__α για όλους όσους χιάσ__α φτώχ__α , η αρρώστ__α , η ορφάν__α και η δυστυχ__α.
 Διακρίθηκε για την οξύν__ά του .
 Είχε πλήρη άγν__α του θέματος.

